

18. 11. 2005

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novela zákona o daních z příjmů

Poslanecká sněmovna ve třetím čtení schválila novelu zákona o daních z příjmů a zákona o rezervách, která by měla nabýt účinnosti 1. ledna 2006. Některá ustanovení se však použijí již pro výpočet daně z příjmů za zdaňovací období započaté v roce 2005. Aby novela nabyla účinnosti musí být ještě schválena Senátem, podepsána prezidentem republiky a publikována ve Sbírce zákonů. O dalším průběhu schvalovacího procesu vás budeme informovat.

Novela zákona o daních z příjmů přináší velké množství změn jak v oblasti daně z příjmů fyzických osob, tak v oblasti daně z příjmů osob právnických. Z nejvýznamnějších změn vybíráme: Daň z příjmů fyzických osob:

1. Nahrazení nezdanitelných částí základu daně podle § 15 slevou na dani.
2. Zvýšení výdajových paušálů u příjmů podle § 7 (příjmy ze samostatné výdělečné činnosti) a u příjmů podle § 9 (příjmy z pronájmu) – uplatní se již pro rok 2005.
3. Rozšíření prvního daňového pásma a pokles sazby daně v prvním a druhém daňovém pásmu na 12 % respektive na 19 %.
4. Zrušení nutnosti podávání daňových příznání, pokud poplatník uplatňuje nezdanitelnou část základu daně z titulu zaplacených úroků z hypotečního úvěru a má pouze příjmy ze závislé činnosti.
5. Úprava zdanění příjmů při vytěsnění menšinových akcionářů – zdanění bude obdobné jako při prodeji cenných papírů – uplatní se již pro rok 2005.

Daň z příjmů právnických osob a společná ustanovení:

6. Úprava podmínek pro osvobození dividendových příjmů vyplácených mateřské společnosti podle § 19. Osvobození bude možno uplatnit již v případech, kdy vlastnický podíl mateřské společnosti dosahuje alespoň 10 % po dobu 12 měsíců.
7. Implementace osvobození dividendových příjmů vyplácených mateřským společenstvem se sídlem ve Švýcarsku a dividendových příjmů vyplácených švýcarskými dceřinými společnostmi podle smlouvy mezi Evropským společenstvím a Švýcarskem. Podmínky pro uplatnění osvobození budou obdobné jako v případě výplaty v rámci mateřských a dceřiných společností se sídlem v Evropské unii.
8. Vyloučení zdanění prvotních výnosů prvního držitele povolenky emisí skleníkových plynů a produkčních kvót.
9. Úprava zdanění derivátů. Účetní zachycení operací s deriváty se uplatní i pro daňové účely bez dalších úprav. Případnou ztrátu vzniklou v předcházejících zdaňovacích obdobích z operací s deriváty, které nebyly prokazatelně sjednány za účelem zajištění, bude možno odečíst od obecného základu daně.
10. Možnost zahrnutí nákladů na dopravu zaměstnanců do zaměstnání motorovými dopravními prostředky pro přepravu deseti a více osob do daňově uznatelných nákladů.
11. Částečná možnost zahrnutí nákladů na přechodné ubytování zaměstnance v hromadných ubytovacích zařízeních do daňově uznatelných nákladů až do výše 3 500 Kč měsíčně.
12. Upřesnění, že nová pravidla nízké kapitalizace účinná od 1. ledna 2004 se použijí v případě uzavření dodatku ke smlouvám uzavřeným před tímto datem.
13. Možnost uplatnění slevy na dani při pořízení registrační pokladny či při jejím technickém zhodnocení – uplatní se již pro rok 2005.
14. Upřesnění pravidel pro platebního zprostředkovatele podle § 38fa.
15. Upřesnění pravidel pro uplatnění daňové ztráty při podstatné změně ve složení společníků podle § 38na. Zároveň je také řešena situace, kdy jsou v některém období pouze vydávány náklady a příjmy jsou dosahovány až v následujících obdobích, a způsob rozdělení základu daně v případě přeměn a převodů podniků.
16. Úprava institutu závazného posouzení správcem daně v oblasti stanovení cen mezi osobami spojenými (podle § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů).
17. Upřesnění, že základ daně vycházející z výsledku hospodaření se neupravuje o oceňovací rozdíl ze změny reálné hodnoty derivátu a části majetku zajištěného derivátem, závazku vrátit cenný papír, finančního umístění, technických rezerv a cenného papíru s výjimkou směnek – uplatní se již pro rok 2005.
18. Upřesnění definice projektu pro účely uplatnění odčitatelné položky podle § 34 odst. 4 na výzkum a vývoj (nově bude přímo zákonem vyžadován vypracování písemného dokumentu před zahájením projektu vývoje a výzkumu).

19. Úprava daňového režimu při nájmu podniku podle § 32b – uplatní se již pro rok 2005.
20. Úprava daňových odpisů při technickém zhodnocení nehmotného majetku – pro příslušné kategorie nehmotného majetku se zavádí lhůta, po kterou má být majetek po provedení technického zhodnocení odpisován.

Zákon o rezervách:

21. Možnost tvorby až 100 % daňově uznatelné opravné položky u pohledávek k jednomu dlužníkovi v hodnotě do 30 000 Kč, pokud od jejich doby splatnosti uplynulo nejméně 12 měsíců.
22. Změna možnosti tvorby bankovních opravných položek k úrokům k úvěrovým pohledávkám.

V souvislosti se změnou zákona o daních z příjmů dochází také k drobným novelizacím některých dalších daňových zákonů, a to:

23. zákona o dani z nemovitostí
24. zákona o dani silniční
25. zákona o správě daní a poplatků
26. zákona o dani z přidané hodnoty
27. zákona o povinném značení lihu
28. zákona o registračních pokladnách
29. zákona o spotřebních daních
30. zákona o správních poplatcích.

V následujících vydáních Finančních aktualit vás budeme informovat o některých navrhovaných změnách podrobněji.

Zdroj: KPMG

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Převodní ceny v judikatuře a sporech se správcem daně](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)